

KARDINALE ELEMENTEN IN LEIDERSCHAP

VAN DE HOOFDREDACTIE

Leiders die zich verre van 'deugdelijk' (kwalitatief goed) of 'deugdzaam' (moreel juist) gedragen, kennen desondanks vaak een grote schare volgelingen en bewonderaars. Dat geldt niet alleen voor regeringsleiders en leden van koningshuizen, maar ook voor bestuursvoorzitters van grote bedrijven. Dat ze zo makkelijk wegkomen met 'fout' gedrag heeft verschillende oorzaken. Een heel belangrijke is dat mensen die hen steunen dat vaak puur uit eigenbelang doen. Daarnaast kan een deugniet ook iets leuks en spannends hebben, terwijl een brave Hendrik al gauw saai is. Bovenal wordt onwenselijk gedrag vaak in de hand gewerkt en in stand gehouden door bestaande organisatieprocessen, -systemen, -structuren en -culturen. Sterker: het wordt vaak niet eens als onwenselijk gezien. Nog sterker: het is vaak eerder het normale dan het abnormale gedrag.

Waarom ons dan nog druk maken over eisen waaraan leiderschap moet voldoen, zoals deugdelijkheid en deugdzaamheid? Tegelijkertijd geeft de lichte wanhoop die in deze vraag doorklinkt aan dat het heel hard nodig is dat we ons er wel druk over maken. Ook al gaat het hooguit om een (betrekkelijk) ideaalplaatje en zijn we er niet met 'goed' leiderschap alleen. Als we invulling willen geven aan 'deugdzaam' leiderschap, dan komen we al snel uit bij

de deugdethiek, en bij de vier kardinale deugden in het bijzonder: voorzichtigheid/wijsheid, rechtvaardigheid, moed en matigheid/bescheidenheid. Deugden die alleen in samenhang 'betracht' kunnen worden en de functie vervullen van scharnier (Latijns: cardo) voor alle andere deugden, lees: daaraan voorwaardelijk zijn. Verschillende elementen van deugdzaam leiderschap worden belicht in bijdragen aan dit nummer. Met name in die van Lodewijks (dienstbaarheid) en Coenders e.a. (wijsheid). Dat ook in 'deugdelijk' leiderschap bepaalde elementen 'kardinaal' zijn, m.a.w. een belangrijke scharnierfunctie vervullen voor andere, wordt mooi geïllustreerd in de bijdrage van Goleman. Deze auteur laat treffend zien dat bepaalde vermogens nodig zijn om andere te kunnen ontwikkelen en toepassen. Zo vraagt het vermogen van de leider om morele oordelen te vellen om een juiste mate en toepassing van empathische zorgzaamheid.

Peter Schramade

VAN DE UITGEVER

Een nieuwe uitgever, een nieuwe *Holland Management Review*? Zoals u hebt gelezen heeft HMR een andere uitgever. In de komende periode gaan wij verbouwen. Om te beginnen is nu al de vormgeving in een nieuw jasje gestoken. We gaan hard werken aan een versterking van de inhoud. Ook zal de website www.hmr.nl worden vernieuwd. Naar verwachting zal deze operatie in de zomer worden

afgerond. Natuurlijk willen we de lezers van HMR betrekken bij onze plannen. Heeft u tips en aanbevelingen? We zijn er nieuwsgierig naar. Stuur een email naar de uitgever, klazinus@mediawerf.nl.

Klazinus Lagerwerf